

je bilo, da je krojač premožen, a denarja si nikakor ne služi z obrtjo.

Slednjič je bil detektiv uverjen, da je napočil čas, ko naj zagradi osumljene-ga. Naročil je še tri tovariše. Ko se je prikazal krojač ob navadni uri, da bi odprl prodajalno, je še detektiv nekoliko počakal. Po izginu krojača za trgovino je odprl detektiv sam vrata prodajalnice in je hitro vstopil. Prostor je bil prazen. Previdno je odpahnil dur v ozadju, ki so vodile na teman hodnik. Počasi se je plazil od sobe do sobe, a ni zadel na ničesar drugega, nego na nesnago ter prah. Vse je bilo tiho in radi tega se je odpravil na preiskavo še drugih prostorov v hiši. Naenkrat je čul korake po temnih stopnicah in videl, kako stopa krojač v trgovino. Detektiv se je skrivil v kot, ne da bi ga bil opazil krojač. Kakor hitro pa je bil posestnik skrivnostne hiše mimo detektiva, je skočil detektiv še v zgorajšne prostore hiše in je dospel do vrat, ki so bile opremljene z močnimi zapahi, a tedaj so bile odprte. En pogled v ta prostor je zadostoval. Detektiv je bil zašel v eno na celem svetu najboljšo opremljenih ponarejevalnic.

Krojača so zaprli, ga obsodili na 14 let, a njegovi stroji za ponarejanje novcev so še danes pravo čudo za vse strokovnjake.

*

Štrigova. Na Svečnico sta prejela zakrament sv. zakona g. Franc Pergar, sin uglednega posestnika g. Martina in Marije Pergar iz Štrigove, ter gđc. Barica Šömen, hčerka pokojnega Marka Šömen in Ane rojene Cziguř, posestnice v Nedelici, župnija Turnišča. Po izvršenem obredu v cerkvi sv. Magdalene v Štrigovi se je mladi par v družbi sorodnikov in prijateljev podal na ženinov dom, kjer sta ga pričakovala oče in mati ter ga z roditelj-

skim blagoslovom spremila v dom. Gajljivi prizor krščanske družine je nudila svatba, ko je okrog ene ure pred kosilom domači župnik, vlč. g. Juraj Horvatovič v prisotnosti številne duhovščine, občinskega predstojnika in druge odlične gospode posvetil novo družino presv. Srcu Jezusovemu. Tekom v tako vzvišenem krščanskem amisu začete gostije se je oglasilo več govornikov, ki so povdarjali svetost katoliškega zakona. Prvi govornik je bil vlč. g. župnik, ki si veliko dobrega obeta od te nove družine, posvečene presv. Srcu Jez. Govor velike moralne, socialne in gospodarske važnosti je imel g. plemeniti Fodroczy, kapetan in predstojnik obširne štrigovske občine. Govoril je tudi bivši, sedaj vpokojeni župnik, vlč. g. Štetan Možar, ki je na poseben način naglašal dobroteljnost cenjene Pergarjeve obitelji, zlasti pa njegovega gospodarja, ki mu je svoj čas bil v največjo podporo pri oplešavi štrigovskih cerkva. Nad vse ganljiv in življenjsko praktičen govor je imel vlč. g. Peter Cziguř, nevestin sorodnik, ki je s svojim prepričevalnim govorom prešinil srca prisotnih. Po izrečenih čestitkah srečnemu mlademu paru je govornik povabil vse goste na podaniški pozdrav Njeg. Vel. kralju Aleksandru I., kakor tudi celi naši vladarski hiši.

Sv. Peter pri Mariboru. Oživeli so naši hribi in livade. Naenkrat se je pojavil med našo mladino beli šport »Smuk«. Mladina od zadnjega paglavca, ki je komaj oblekel prve hlače, pa do postavnih fantov, ki so odslužili vojake, se zbira v bratski vzajemnosti ob nedeljah. Vsakemu se bere z obraza vprašanje: Bo li sneg? In nekako tiho poparjeno se podajo za vasjo pod gozdove iskat snega! Z velikim strahom opazujejo, da ga jim poredno solnce vsak dan več spremeni v led ali vodo. Kriza, povsod kriza, tudi pri snegu! Hudo mušno nas gledajo stari šentpeterski očanci, ko z našimi »dilecami rajšamo« po blatu, ako zmanjka snega. Posebno vodolčani so se skupaj vzeli. Pravijo, da hočejo pri tekmah zasesti prva mesta. A tudi Metavčani so pravi »kampeljei«, ki se ne dajo kar tako postaviti v koš, ne zaostajajo dosti za vodolskimi tovariši. Sicer pa bomo videli ta dvoboj v nedeljo dne 28. t. m. pri tekmah. Fantje smučarji, ki žele pri tekmah sodelovati, pridite v nedeljo

dne 21. t. m., popoldne po večernicah, vsi na sestanek v posojilniški sobi, da se domenimo o izvedbi tekm. Če nam nebo nakloni snega, potem vsi z dilecami. Na svidenje! Smuk!

St. Peter pri Mariboru. Gospodinjski tečaj pri čc. šolskih sestrah obiskuje 11 deklet. Je to že dosedaj četrti tečaj, kar priča, kako priljubljeni so ti tečaji in da naša dekleta niso kar tako, temveč da žele postati dobre gospodinje. Običajne pustne veselice so letos izostale, kar je tudi prav, saj v teh slabih časih se lahko denar za potrebnejše stvari porabi. V nedeljo dne 21. t. m. popoldne po večernicah imajo fantje svoj sestanek. Na dnevnem redu bo zanimivo predavanje o obnovi socialnega reda po evangeljskih načelih. Povabljeni so vsi fantje.

Trbonje. Poročil se je dne 3. februarja t. l. vrl mladenič posestnik Peter Šak, po domače Potočnikov, zvest naročnik katoliških časopisov. Ker je v domači fari v Trbonjah premalo nevest, počakal si je družico v Pamečah in izbral za zakonsko tovarišico Francko Golobičevo iz dobre krščanske hiše. Kot vzorno članico pameške Marijine družbe so jo naša dekleta-članice pozdravile z lepo zamišljenimi govori in jo belo oblečene peljale pred poročni oltar. Gostija se je vršila pri Vrhnjaku, bilo je na njej zelo zabavno in veselo. Na ženinovi strani so bili iz trbonske župnije zastopani Kučejevi in Inžetovi, Urbanov Ivan pa je igral vlogo »camerja« in za spomin vesel odnesel na klobuku družičin venček po končani svatbi na svoj dom. Iz pameške župnije so bili navzoči med drugimi tudi domači vlč. g. župnik Trinkaus in cerkveni ključar g. ing. Vinko Vrhnjak s svojo zaročenko, ki sta veselje v družbi še posepešila s krasnimi in radostni prekipevajočimi napitnicami. Res so nekateri rekli, danes je prav lušno! Novoporočencema želimo mnogo sreče v zakonskem stanu! Bog živi! — I. V.

Fram. Celi mesec januar tega leta je počival mrtvaški zvon v naši župniji. V začetku meseca februarja pa je Bog naenkrat poklical med angele dva otročiča. In na prvo nedeljo smo pokopali tudi bivšo posestnico iz Morja Nežo Kraut, ki se je vedno, zlasti še zadnja leta, pripravljala z vzglednim svo-

liko manj toplote in za o nam je toplo.

Obleka zadržuje oddajanje toplote iz zraka. Oblaka sama pa ne dela toplote. Oblaka je le toliko topla, kolikor dobi toplote od našega telesa. »Obleka prezeha za nas«, je rekel učen naravoslovec Pettankofer.

Za zimo je najboljša obleka iz blaga, ki toplote slabo prevaja. Dobri prevodniki toplote nam toploto hitro odvzemajo in jo tudi hitro oddajajo.

Kako hitro plavajo rihe.

Mnogo ljudi se čudi trditvi, da plavajo rihe približno tako hitro kakor hitro letijo ptiči. Hitrost ptičjega le-

sostvoval slovesni zaprisegi v moško punto. Ker je obolel bizeljski kapitan Krištof Pustak, je postavil mesto njega Filipa Višeriča iz Bizeljskega in za Pišečane, Zdolane ter Artičane Petra Zupana iz Vitne vasi. Resnični vodja celega tedaj za vojni pohod organiziranega upora je bil Pavel Šterc, ki je skrbel v lesičkih delavnicah po možnosti za orožje in ga delil med bolj brihtne in izurjene puntarje. Ob sklepu leta 1572 je lahko z mirno vestjo javil vojvodi Gregoriču, da ima pripravljenih 16.000 bojevnikov, ki samo čakajo od strani vrhovnega vodstva povelja, da odrinejo na zaukazano jim mesto, ali se pa priključijo glavni četi, ki je gotovo že tudi pod orožjem.

Na zgornje poročilo je sprejel povelje, naj bo 4. februarja zjutraj že na Vidmu pri Krškem, kjer se bo sestal vojni svet, ki bo napravil odločilne sklepe. Njegovi bojevniki naj bodo pripravljani na glas iz dolge lesene troblje, iz katere bo klicala pod zastavo Gregoričeva četa, ko bo marširala mimo Pilštajna na Planino in dalje. Vojvoda mu je še omenil v pismu, da so začeli Hrvati že krvavi ples krog Cesargrada. To za-

kmečko vojsko važno trdnjavo so osvojili po kratki oblegi, zaplenili mnogo pušk in streliva, grajskega ošabnega oskrbnika pa obglavili. Osvojeni Cesargrad pridno še bolj utrjujejo, tukaj bo glavna utrjena točka in skladišče orožja ter smodnika.

Kapitan Pavel Šterc je bil izpeljal poverjeno mu nalogo. Treba je bilo upornike le še obiskovati, jih podžigati z besedo in jim zabičavati strogi red in pokorščino.

Celi januar 1572 mu je bil na razpolago, da je lahko tem pogosteje posečal pilštajnski trg, kjer je koprnelo po njem srce nekake voditeljice ženskih puntaric — Pištelakove Eme. Ema je že dolgo gledala v izvoljenem le vojaškega poveljnika in po sigurni zmagi pa vladarja slovenskega Spodnjega Štajerja. Nikoli je ni oplazovala bojazen, kaj potem — ako bi kmečki puntarji podlegli s Pavlom vred in bi zagospodovalo nad kmeti plemstvo s turško neusmiljenostjo in robstvom. Kaj tacega ni mislil nikdo, kaj šele, da bi bil izrekel to na glas, ali celo verjel. Vse je

jin življenjem na večnost. Naj počiva v miru!

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Resničen je ljudski rek: Mladi lahko, stari pa mora umreti! Mala župnija, nihi 1000 duš ne štejemo, pa se kar redčijo vrste starih očancev in babic. Imamo precejšnje število 80letnikov ter takih, ki se že bližajo 90. letu. Med vsemi v naši fari pa je imela, moderno rečeno, rekord starosti nedavno v Sovjaku umrla Katarina Kramberger, po domače Jurkova. Pol spomladi bi se naj dočkala, pa bi lahko obhajala svoj 100. rojstni dan. Pogreb v soboto 6. t. m. je pričal o splošni priljubljenosti rajne mamic, babice in prababice. Bila je globoko verna, krščanska žena, za božjo čast in vee dobro vneta članica III. reda, zlasti zadnje čase vzor potrpežljivosti in vdanosti v božjo voljo kot mučenica v svoji dolgotrajni bolezni. Nazadnje jo je zapustil še vid in sluh; tako si je rajnica s potrpežljivim trpljenjem že na tem svetu zaslužila nebesa. V sprevedu k večnemu počitku so jo spremljale z zastavo članice III. reda od Sv. Trojice in tudi še druge so se jim pridružile. Silni duhovni gospodje so jo spremljali na njenem zadnjem potu. Vsem bodi izrečena iskrena zahvala! Pokojni pa želimo večni mir in pokoj! — V minulem mesecu pa smo se položili k večnemu počitku dva očanca, ki jima je lezel že osmi križ na pleča. Bila sta to v Bišeckem vrhu umrli Jožef Ivančič in v Črmlji Jurij Farazin. Oba dolgoletna naročnika in kot taka poapeševatelja katoliškega časopisja. Naj jima večni podeli počitek na svojem božjem Srcu!

Šetarjeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Neizprosna smrt je pokosila mlado življenje, 27letno živahno gospodinjico kmetico Aniko Kramberger. Rajnica je rada popevala in bila vesela. Rada je čitala »Slovenskega gospodarja«, na katerega je bil njen mož naročen, ter ga ni prej iz rok dala, da je vsega prečitala. Bila je skrbna gospodinja, ki je znala dobro, kar delavcu ali beraču sliši. Akoravno je bila šibkega zdravja, se delala in skrbela za družino in živino, da je bilo storjeno vse ob svojem času. Da je bila priljubljena pri sorodnikih, sosedih, sovaščanih in znancih, je pokazal njen zadnji sloves od hiše. Strinjate so

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjiski žepni koledar

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9

Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Josip Farkaš, trgovina.

Perger Tomaž, trgovec.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptuj.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupi, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

se množice od blizu in daleč. Ko so na pokopališču pevci odpeli žalostinko in pogrebel njeno krato spustili v grob, ni ostalo nobeno

oko suho. Rajni svetila večna luč, možu in otročičem naše sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na Svečnico je mirno zaspal v Gospodu daleč naokoli poznani Jakob Gorički, bivši posestnik, pozneje previtkar na Jamni, v nekdanji Suhačevi hiši, iz katere so izšli že pokojni dekan in častni kanonik dr. Anton Suhač, profesor Matej Suhač in č. šolska sestra Bonaventura Suhač. Leta 1924 se je preselila v večnost soproga sedaj umrlega, Marija rojena Suhač, po domače: Kšelovala Micika. Rajni Jakob Gorički je bil značajan, umen in povsod spoštovan mož. Modro je gospodaril, lepo v krščanskem duhu vzgojil svoji dve hčeri Aniko in Klaro, bit vedno v dobrih odnošajih s sosedi, storil je pa svoječasno tudi za občino, kar je bilo v mejah možnosti. Polnih deset let je načeloval krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Juriju in to baš v času, ko se je morala razširiti šola ter prizidati cel novi trakt. Veliko skrbi in truda mu je prizadelo to delo, toda ko je bilo dovršeno, je bil ponosen nanj, saj je služilo in še služi mladini v pouk in odgojo. Od vseh strani so prihajali sorodniki, prijatelji in znanci kropiti mrliča, udeležba pri pogrebu dne 4. t. m. pa je bila naravnost nepričakovano velika, dasiravno je bil delavnik, ko se ljudje nekoliko težko odtrgajo od doma. Domače ljudstvo je dokazalo, da je pokojnika ljubilo in spoštovalo. Ni se čuditi, saj je bila poglavitna lastnost dedeka Goričkoga, ki je doživel 78. leto starosti, zgolj prijaznost in dobrohotnost. Bodi mu zemljica lahka in v miru naj počiva! Spomin nanj bo dolgo živel v Jurjevčanih. Č. g. kaplanu, ki je v odsotnosti vlč. g. župnika vodil pogreb, g. Kocpeku in pevsem, učiteljstvu in šolskim otrokom ter vsem ostalim udeležencem pri pogrebu pa izreka zel rajnega, bivši župan Lovro Šijanec, iskreno zahvalo. Bog plati!

Kapela pri Radencih. Smrt letos v naši župniji pridno kosi. Samo meseca januarja smo imeli osem mrličev. Med temi je bila tudi Marija Mir, posestnica v Radencih, ki se je naglo preselila od nas. Na novega leta dan je bila še v cerkvi pri službi božji, nič hudega sluteč, a dne 10. januarja pa že na mrtvaškem odru. Bila je blaga, dobra, res mirna žena in ravno tako tudi dobra mati, ki je

bilo pripravljeno samo za zmago in za ljudsko vlado z vsemi zasanjanimi svobodščinami.

Nekoliko je zagrabilo Emo vendar le za srce, ko jej je raztolmačil Pavel pravkar došlo povelje vojvode Gregoriča in da bo moral odriniti na vojni posvet na Videm. Koj mu je padla krog vratu in ga prosila, če sme z njim. Kar po pregledu kmečke vojske se bo vrnila nazaj domov. Pavel se je nasmehnil z zavrnitvijo, da nimajo ženske nobenega opravka tamkaj, kjer reže orožje pravico. Svojo radovednost z ozirom na bojevnike ter poveljnike moške punte bo itak lahko napasla tukaj doma, ko bo marširal del kmečke vojske pod trgov skozi Lesično proti Planini. Ema se je sicer zadovoljila s to tolažbo, bila je pa resnega mnenja, da bi mu ne delala sramote, ako bi se poskusila ob njegovi strani s plemiči za staro pravdo. Med obiski v trgu pri ljubi in med pripravami za pohod se je približal za Pavla čas odhoda na vojni posvet v Videm. Treba je bilo odriniti že tretjega februarja dopoldne, da bo sigurno ob pravem času na zaukazanem mestu. Poslovil se je za teh par dni odsotnosti od

drage že na večer poprej, da bi ne kazal preveč rahločutnosti vpricho spremstva. Ema je sicer ihtela pri poslednjem poljubu, se vendar primoma potolažila hitro, saj je šlo le za ločitev za kvečjemu par dni in potem bo njen prebljubi zopet nekaj časa pri njej.

Dne 3. februarja zjutraj so se zbrali na dvorišču lesičke kovačnice tile puntarski bojevniki iz pilštajnske župnije, ki so tvorili Pavlovo spremstvo: Gubenšek Joža, Amon Martin, Kovačič Anton, Zakošek Miha in Toplišek Matija. Vsak je jezdi konja, imel meč, oprsnik, glavo zavarovano s čelado in sulico. Kapitan Šterc je bil oblečen kakor kak plemič na potovanju, viteško bojno opremo je nosil na konju njegov orožar Matija Toplišek. Pilštajncani so gledali s ponosom na četo, ki je predpoldne omenjenega dne odjuckala proti Kozjemu in se ustavila šele prvič v Podsredi. Podsredčani tržani se še vedno niso odločili za punt. Pri pogledu na oboroženo četo, kateri je načeloval vitez, so bili uverjeni, da jezdi zopet kak plemič na grad, ki straži še danes dobro ohranjen precej visoko nad trgov.

ta so že dostikrat merril, malo pa so se proučevali, kako hitro da plavajo ribe. Neki angleški opazovalec je poskušal ugotoviti plavanje s tem, da je metel v vodo kamenčke, da so se postrvi vse preplašene razbežale. Ugotovil je, da plavajo postrvi približno s hitrostjo 45 km na uro. V splošnem pa plavajo ribe toliko hitreje, — čim večje so. Sulec plane zelo naglo, tudi če se je vjel na trnek in mora vleči vrvice s seboj. So pa tudi ribe, zlasti morske, ki plavajo po 80 do 120 km na uro. Med najhitrejših plavajočih spada soma, kita pa ne moremo s ribami primerjati, ker je sesavec.